ŞƏFFAFLIQ VƏ HESABATLILIQ: AZƏRBAYCAN ÜÇÜN YENI ÇAĞIRIŞLAR

ŞƏFFAFLIQ VƏ HESABATLILIĞIN TƏMIN EDILMƏSINDƏ MÜSTƏQIL EKSPERTIZANIN ROLU

Professor Rasim Həsənov

31 yanvar 2018

Holiday İnn Bakı

? ? ? ?

- **Şəffaflıq və hesabatlılıq nəyə görə vacibdir ?**
- **Müstəqil ekspertiza nəyə görə daha yaxşıdır?**
- **“İqtisadi Forum” ekspert qrupu niyə yarandı?**
- **Milli iqtisadi inkişaf: Mühüm uğurlarımız və ciddi problemlərimiz**

İqtisadi siyasətdə şəffaflıq və hesabatlılıq

- **Yanaşma prizmaları:**

✓ Demokratik idarəetmə,

✓ Korrupsiyanın profilaktikası,

✓ Insanların gələcəyə inamı,

✓ Nəticəliliyin yüksəldilməsi və s.

Qlobal elmi-texniki tərəqqi "inkişaf" fenomeninin meyar və vasitələrini fasiləsiz dəyişməkdədir.

«İnkişaf» anlayışı sürətlə virtuallaşır,

qymətləndirmə yanaşmaları dəyişir.

- Davos Forumunun illik qlobal risklər renkinqi, sürətlə çoxalan reytinq sistemləri, rəqəm “oyununa” əsaslanan, “ölkələrin beynəlxalq rəqabətliliyi” parametri və s.

birja və TMK-ların fəaliyyəti nəticəsində, qiymətləndirici missiyasından mühüm iqtisadi amilə çevrilmişdir.

- Korporotivləşdirmənin dərinləşdirilməsi, mülkiyyətin ictimailəşdirilməsinin yüksək konsentrasiyasını doğurur.
- Klassik mahiyyətin ciddi dəyişməsi şərti ilə, iqtisadi fəaliyyətdə Dövlətin əsas şərtləndirici rolu de-fakto təmin olunmuşdur.

- **Qlobal dünya, eksponsional artım, xətti düşüncə və lokal siyasət arasında ziddiyyətlər mövcuddur.** **G. Qref**
- **Yer üzündə cənnət yaratmaq siyasəti həmişə cəhənnəmin yaranması ilə nəticələnir.** **K.Popper**

- ***Qlobal və milli müstəvilərdə risklər iqtisadi siyasətdə şəffaflıq və hesabatlılığın əhəmiyyətini dəfələrlə yüksəldir.***
- ***Şəffaflıq və hesabatlılıq, indiki mərhələdə daha çox resursların məhsuldarlığının artırılması baxımından vacibdir.***

Müstəqil ekspertiza nəyə görə daha yaxşıdır?

- **İqtisadi siyasətin ən böyük problemi - doğru və səhv stimullar arasında düzgün seşim etməkdən ibarətdir.**

Müstəqil ekspertiza nəyə görə daha yaxşıdır?

- **Hər Hindistana gedən Amerika kəşf eləmir.** **H. Ziber**

- ***Menecment fəlsəfəsinə əsasən, afilə olunmuş şəxslərin davranışında, «mundir», sahə, hökumət və s. maraqlar daima mövcuddur.***
- ***Müstəqil ekspertlərin obyektivliyi «ağıllıq» yox, sosial statusla bağlıdır.***
- ***Müstəqil ekspertlərin problemə baxışı daha geniş, hədəfləri uzaq, alətlər arsenalı isə daha kreativdir.***

“İqtisadi Forum” ekspert qrupu niyə yarandı?

- Son illərdə Azərbaycanda kifayət qədər aktiv və yüksək səviyyəli professionallardan ibarət ekspert camiəsi formalaşmışdır.
- Elmi-nəzəri arqumentlərə söykənməyən ekspert qiymətləndirmələri əsaslı ola bilməz. Arqumentlərin seçimi isə həmişə konstruktiv polemika tələb edir.
- “**İqtisadi Forum” Ekspert qrupu** birgə müzakirə platformasında cəmlənmiş

  9 nəfərlik komandadır.
- **“İqtisadi Forumun” əsas missiyası,** milli iqtisadiyyatın dayanıqlı, davamlı və tarazlı inkişafına professional və obyektiv ekspert dəstəyinin təklif edilməsidir.
- **İnstitusional inkişaf hədəfimiz,** maraqlı tərəflərin - dövlət idarəetmə strukturları, biznes dairələri və ictimaiyyətin etimadını qazanmış

  ekspertiza- tədqiqat-müzakirə-məsləhət platformasına çevrilməkdir.
- **Əsas dəyərlərimiz** - vətənpərvərlik, obyektivlik və professionallıq

Milli iqtisadi inkişaf: Mühüm uğurlarımız və ciddi problemlərimiz

- Dövlət müstəqilliyinin bərpasından ötən 26 il Azərbaycanda milli dövlətçiliyin yeni erasının "iqtisadi təşəkkül" mərhələsi olmuşdur.
- Milli iqtisadi sistemin formalaşmasının əsas hədəflərinə nail olunmuş, siyasi müstəqilliyi yaşatmağa qadir, liberal təsərrüfat modelinə malik, sürətlə dəyişən dünya iqtisadi münasibətlər sistemində identikliyin təmin edilməsi vəzifələri həll edilmişdir.
- Uğurlu kontraktlar və neft bazarının əlverişli konyunkturası, keçid dövrünün ağır iqtisadi irsi və xarici hərbi müdaxilənin problemlərini həll edilməsi üçün əhəmiyyətli maddi baza yaratmışdır.
- İqtisadiyyata 250 mlrd. dollara qədər investisiya yatırılmışdır.
- Beynəlxalq rəqabətlilik üzrə çox ciddi uğurlara nail olunmuşdur.

Nələri aşkar etdik və nələri bir daha təsdiq etdik

- Milli iqtisadi sistemin nailiyyətləri, inkişafın yeni keyfiyyət mərhələsini hədəfləyən ambisiyalı -"Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" Konsepsiyası və "Strateji Yol Xəritələrinin" qəbulunu şərtləndirmişdir.
- Lakin şaxələndirilmədə, daxili inkişaf potensialının səfərbərliyi, "özünü inkişaf" qabiliyyətinin bərpası şərtlərinə riayət edilməməsi, milli sistemin konyunktur dəyişiklərinə volatilliyinin hədsiz yüksəlməsi və inkişaf potensialının dayanıqlığının kəskin azalmasını doğurmuşdur.
- Dünya neft bazarında konyunktur dəyişikləri və iqtisadi siyasətin "boşluqları" fonunda, milli valyutanın 2015-ci ildə iki mərhələdə qaçılmaz devalvasiyası, iqtisadiyyatın fəaliyyəti üçün böyük resurs və bazar problemləri yaratdı.

- ❖ Azərbaycan iqtisadiyyatında yaranmış belə şəraitin:
- ✓ dövlət aktivlərinin idarəçiliyinin formalaşmış xüsusiyyətləri;
- ✓ iqtisadiyyatın zəif şaxələndirilməsindən qaynaqlanan struktur disproposiyaları;
- ✓ iqtisadi inkişafda innovativliyin təmin edilməməsi;
- ✓ monetar sektorun "avtonom "fəaliyyəti və s. kimi səbəbləri

iqtisadiyyatın dayanıqlıq potensialının zəifləməsini şərtləndirmişdir.

- ❖ Struktur xarakterli problemlərin mövcudluğu iqtisadi sistemin "özünü inkişaf qabiliyyəti" və dayanıqlığına təsir baxımından çox təhlükəlidir.
- ❖ Hesab edirik ki, ilk növbədə, çağdaş büdcə prosesinin Xəritələrə adekvatlığının təmin edilməsi diqqət mərkəzinə gətirilməlidir.

Beləliklə : Azərbaycan hazırda iqtisadi islahatlar baxımından həssas dönəm yaşayır.

- ✓ ***Hökumət qeyri-neft sektorlarının inkişafı, iqtisadiyyatın liberallaşması, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində ardıcıl işlər görür;***
- ✓ ***Belə şəraitdə Ekspert fəaliyyətinin əsas missiyası iqtisadi sistemimizin təkmilləşdirilməsinə töhfələrini verməkdir.***
- ✓ ***"İqtisadi Forum" olaraq biz müxtəlif aspektlərdə araşdırma və monitorinqlərin aparılması üçün 50-ə yaxın mövzu müəyyyənləşdirmişik.***
- ✓ ***Hazırda həmin mövzular üzrə Dövlət strukturları və müxtəlif donorlara təkliflər hazırlanır.***

DİQQƏTİNİZƏ GÖRƏ

TƏŞƏKKÜR EDİRƏM!